

แนวทางการตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๙. การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

<p>ประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการชำระหนี้ของเกษตรกร</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิต ทำให้ไม่สามารถเพาะปลูกผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย และผลผลิตเหล่านั้นอาจจะมีคุณภาพที่ไม่ดีเพราะขาดการควบคุมคุณภาพอย่างเพียงพอ ทำให้อำนาจในการต่อรองทางด้านราคา ไม่สามารถที่จะทำได้ อย่างเต็มที่เท่าที่ควร ๓. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการผลิตและบริหารจัดการกระบวนการ ส่งผลให้คุณภาพและมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรไม่ได้รับการควบคุม ๔. เกษตรกรขาดความรู้ด้านการบริหารจัดการการเงิน การบัญชีอย่างเป็นระบบ ๕. ปัญหาหนี้นอกระบบทำให้เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายทุนเงินกู้นอกระบบ ทำให้ไม่สามารถหลุดพ้นบ่วงหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมแบบไร้ระบบควบคุม ๖. การให้คำปรึกษาโครงการและปัญหาต่าง ๆ แก่เกษตรกรไม่เพียงพอและต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรบางรายที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการโครงการ ไม่สามารถประสบผลสำเร็จจากการลงทุนได้ ส่งผลให้เกษตรกรเหล่านี้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้
<p>แนวทางการแก้ไขปัญหา</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ควรให้ความช่วยเหลือด้านการประกันราคาสินค้าเกษตรที่มีความอ่อนไหวด้านราคาและตลาด เพื่อรองรับผลผลิตที่ออกมาในแต่ละฤดูกาลอย่างเพียงพอและทั่วถึง และให้ความช่วยเหลือและการเยียวยาเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากกรณีเกิดภัยพิบัติ เพื่อให้เกษตรกรสามารถฟื้นตัวและกลับมาลงทุนเพื่อการเกษตรได้ใหม่อีกครั้งโดยเร็วที่สุด ๒. สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร รวมถึงการพัฒนาฝีมือแรงงานภาคการเกษตรให้มีความรู้และสามารถใช้นวัตกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นให้เป็นประโยชน์มากที่สุด จึงเป็นสิ่งสมควรให้ความสำคัญและผลักดันนโยบายด้านนี้ให้ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ๓. ให้ความช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถเข้ามาอยู่ในระบบการเงินภายใต้การกำกับของรัฐ ซึ่งจะช่วยลดภาระอัตราดอกเบี้ยสูงที่ต้องจ่ายให้กับหนี้นอกระบบได้ ทำให้มีความสามารถในการชำระหนี้เพิ่มขึ้น ๔. ควรให้การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการด้านการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อให้ความรู้กับเกษตรกรอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการกระบวนการผลิตให้ได้ประสิทธิผลมากที่สุดในขณะที่เดียวกันก็ใช้ต้นทุนต่ำที่สุด ๕ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนพื้นฐาน เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถจัดการระบบการเงิน รายรับรายจ่ายได้อย่างเป็นระบบ จะช่วยให้เกษตรกรสามารถวางแผนการใช้จ่าย เก็บออม และสามารถแบ่งเงินส่วนหนึ่งเพื่อการชำระหนี้ได้อย่างคล่องตัว มีความยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวทางการตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๙. การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

	๖. ควรจัดให้มีการรวมกลุ่มกัน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และเพิ่มอำนาจในการต่อรองกับผู้ค้าคนกลาง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรด้วย
ประเด็นการตรวจติดตาม	<ol style="list-style-type: none">๑. แนวทางช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรให้เกิดความยั่งยืน๒. แนวทางในการพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพให้กับเกษตรกรที่ประสบปัญหาหนี้สินด้านการเกษตร นำไปสู่การสร้างรายได้ที่มั่นคง๓. ติดตามการชำระหนี้กองทุนและการส่งเสริมให้เกษตรกรประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการชำระหนี้กองทุน๔. เกษตรกรจะต้องเรียนรู้และลงมือจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างจริงจัง เพื่อบริหารจัดการการเงิน รายรับ รายจ่าย รวมไปถึงการแบ่งปันส่วนและนำไปใช้ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ เพื่อนำไปชำระหนี้ให้เป็นไปตามกำหนด ซึ่งจะต้องสร้างความมีวินัยและความรับผิดชอบในการชำระหนี้ให้ตรงต่อเวลา๕. เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและกู้เงินในระบบภายใต้การกำกับดูแลจากภาครัฐได้อย่างรวดเร็วและมีอุปสรรคน้อยที่สุด เพื่อหลีกเลี่ยงการกู้เงินนอกระบบ๖. เกษตรกรมีความยืดหยุ่นในการประกอบอาชีพมากขึ้น การปลูกพืชไร่สวนผสมหรือปลูกพืชหลากหลายประเภท สร้างผลผลิตสินค้าที่มีความหลากหลายผสมผสานกัน๗. เกษตรกรควรได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกษตรกรและครอบครัวสามารถที่จะดำรงอยู่ได้ภายใต้บริบททางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว๘. สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร รวมถึงการพัฒนาฝีมือแรงงานภาคการเกษตรให้มีความรู้และสามารถใช้นวัตกรรมต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด เพื่อใช้เทคโนโลยีและความรู้ต่าง ๆ ช่วยเหลือในด้านการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร๙. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงในการบริหารจัดการโครงการอย่างเป็นระบบควบคุมไปด้วย และให้ความรู้ในการจัดการระบบการเงินและการบริหารจัดการหนี้เป็นระบบ สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงให้ความรู้ด้านการตลาดที่จำเป็น เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและเตรียมความพร้อมในการผลิตสินค้าเกษตรกรให้เป็นไปตามเงื่อนไขและกลไกตลาด

แนวทางการตรวจราชการและการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๙. การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

แนวทางการขับเคลื่อน	<ol style="list-style-type: none">๑. การแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนต้องทำให้เกษตรกรเกิดรายได้ที่มั่นคง โดยสนับสนุนให้เกษตรกรที่ได้รับการลดภาระหนี้สามารถพัฒนาศักยภาพและพื้นที่ฟูอาชีพเดิม ประกอบอาชีพเสริม หรือเปลี่ยนอาชีพใหม่๒. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร และเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการตามแผน การจ่ายเงิน การใช้เงินคืนกองทุนฯ ของเกษตรกรให้เกิดผลสำเร็จอันจะนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพียงพอในการชำระคืนหนี้สิน และมีรายได้เหลือเพียงพอในการดำรงชีพ๓. การดำเนินการตามแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรแบ่งออกเป็นกลุ่มอาชีพตามความสมัครใจของเกษตรกร โดยภาครัฐให้การสนับสนุนด้านเงินทุนสำหรับดำเนินการ จัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในกองทุนฯ ของภาครัฐ๔. การแก้ไขความไม่เป็นธรรมจากกระบวนการประเมินหลักประกันที่ดินของเกษตรกร โดยพบว่าในขั้นตอนประเมินราคาที่ดินของเกษตรกรที่หลุดจำนองและขายทอดตลาด เป็นช่องทางแสวงหาผลประโยชน์จากนายทุนที่ต้องการซื้อที่ดินเกษตรกรแปลงสวยราคาถูก เกษตรกรจำนวนมากได้ราคาประเมินที่ดินเพื่อชดใช้หนี้ต่ำกว่าราคาตลาดเกือบเท่าตัว บางรายที่ดินเหล่านั้นหลังขายทอดตลาดไปแล้วยังไม่ครอบคลุมมูลหนี้ และบางรายต้องถูกยึดที่ดินและที่อยู่อาศัยผืนสุดท้ายเพื่อชดใช้หนี้ดังกล่าว
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สป.กษ.